

Monumentnummer*: 517295

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 23 april 2002
Kadaster deel/nr 82669/128

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Heerle	Roosendaal	Noord-Brabant

Locatienaam	Locatieomschrijving
Wouw	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Wouw	K			3398

Omschrijving**

Inleiding.

R.K. KERK van de H. Gertrudis van Nijvel. Gebouwd in 1864 naar ontwerp van J. van Mansveld in een neo-gotische stijl. De kerk werd uitgebreid in 1924 naar ontwerp van Dom Paul Bellot. Daarbij werd de ingang verplaatst naar de linkerzijgevel. In het verlengde van deze ingang werd het nieuwe schip gebouwd. Deze uitbreidingen vonden plaats in de bestaande stijl van de kerk. Het nieuwe koor werd in een expressionistische architectuur uitgevoerd, kenmerkend voor de ontwerpen Bellot. Het oorspronkelijke middenschip werd dwarsbeuk. De bij de uitbreiding van 1924 gemaakte glas-in-loodramen van Joep Nicolas zijn in 1944 verloren gegaan. Het oude koor werd in 1957 gesloopt en vervangen door een rechte muur. Daarbij werden nieuwe glas-in-loodramen gemaakt door Kees Keyzer (Wouw).

De kerk ligt in de kern van Heerle, een kerkdorp ten westen van Wouw aan een (later gemaakt) plein aan de Herelsestraat.

Omschrijving.

Bakstenen kerk op een T-vormige plattegrond onder samengesteld dak gedekt met leien. Aan het plein ligt de huidige voorgevel, geleed door steunberen met natuurstenen afdekking. In het midden, tegen de oude zijbeuk, bevindt zich de nieuwe ingangspartij, een risaliet met topgevel waarin zich deur en smalle glas-in-loodramen onder keperboog bevinden. De gevels aan weerszijden van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ingangspartij en lichtbeuk daarboven hebben spitsboogramen met een natuurstenen tracering, gevuld met glas-in-lood. De lichtbeuk word bekroond door een brede topgevel en heeft in het midden twee lancetramen met glas-in-lood. De gevel aan de Herelsestraat bestaat uit de oorspronkelijke voorgevel van de kerk met toren en, verder van de straat af, het huidige schip onder zadeldak met zijbeuken onder lessenaarsdak. Het torenfront heeft aan de uiteinden (van voormalige zijbeuken) haakse steunberen, bekroond door siervazen. Tegen het middendeel drie en vier maal versneden steunberen. In het midden een brede openslaande houten deur in natuurstenen portaal met spitsboog met natuurstenen maaswerk en glas-in-lood vulling. De gevel wordt bekroond door een achtkantige toren met galmgaten waartegen een viertal wijzerplaten. Daarboven wimbergen en spits. Rechts daarvan strekt zich het vier travéeën lange nieuwe schip onder zadeldak uit met zijbeuken onder lessenaarsdak. Tegen de gevels steunberen, daartussen zijn op de begane grond en in de lichtbeuk spitsboogramen met glas-in-lood aangebracht. Het schip van 1924 heeft een vijfzijdig gesloten koor met glas-in-lood ramen onder keperbogen.

Ter plaatse van het oude koor is een rechte muur met topgevel gezet. In de top een rond raam met glas-in-lood, eronder twee lancetvensters. Aan weerszijden van deze (voormalige achter)muur is een blokvormige aanbouw onder een half schilddak geplaatst. Het interieur van de gehele kerk is wit gestuct met uitzondering van het koor dat in schoon metselwerk is uitgevoerd. De overwelling van het schip bestaat uit spitsbogen op vierkante pijlers met colonetten, in de zijbeuken zijn kruisgewelven aangebracht en scheibogen op bewerkte bladconsoles. De triomfboog is een rondboog met baksteenmozaïek in witte en zwarte steen, aan weerszijden daarvan een nis onder keperboog. Ook in het koor boven de ramen en in verdiept liggende vlakken is metselmozaïek in witte en zwarte baksteen toegepast. Het oorspronkelijke portaal is dichtgezet, aan weerszijden daarvan een kapelletje.

Tot de inventaris behoren onder andere twee eikenhouten biechtstoelen, uitgevoerd in neo-gotische stijl en tegen de linker- zijgevel geplaatst. Twee gepolychromeerde altaren in de uiteinden van de zijbeuken waarvan er één aan Maria en één aan de H.Gertrudis is gewijd. Deze dateren uit het einde van de negentiende eeuw en zijn in neo-gotische stijl uitgevoerd. Tegen de gevel van de huidige ingang zijn gepolychromeerde heiligenbeelden op consoles met engelenkopjes geplaatst. Geschilderde kruiswegstaties in houten omlijsting.

Waardering.

De kerk is van algemeen cultuurhistorisch belang als uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in het Bredase bisdom, waarbij de vormen van de stucadoorsgotiek nog lang werden toegepast. Ze heeft typologische betekenis als voorbeeld van de wijze van uitbreiding van oudere kerken in het Interbellum. Ze heeft architectuurhistorische waarde als vroeg voorbeeld van neo-gotiek en als voorbeeld van het oeuvre van de beide architecten. Het is een zeldzaam voorbeeld van de verwerking van neo-gotische vormen in het werk van Paul Bellot. Het gebouw is tevens van belang wegens de bijzondere samenhang tussen interieur en exterieur.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument